

چرا منطقه مکران اینقدر مهم است؟! از مزیت‌های اقتصادی مکران بیشتر بدانیم

امنیت ملی و اشتغالزایی بالا، دو امتیاز منطقه مکران به عنوان دروازه طلایی کشور است. به گفته مهدی کرباسیان، صادرات یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن آهن اسفنجی یکی از اهداف منطقه مکران است که با توجه به مزیت این منطقه، قابلیت تبدیل شدن به کانون بازرگانی و مبادله های اقتصادی ایران و کشورهای همسایه را داراست، به شرط اینکه حرکت توسعه ای آن روند کاهشی نگیرد و در این مسیر فرصت ها را از دست نداد.

مقامات کشور بر این باورند که سواحل مکران باید توسعه یابد و بر این اساس، با توجه به دسترسی بندر چابهار به آبهای اقیانوس هند و نیز ظرفیت‌های ایجاد شده در این بندر، ستاد توسعه چابهار تشکیل شده و به زودی مقام مسئولی برای انجام هماهنگی‌های میان دستگاه های دولتی در توسعه این بندر انتخاب خواهد شد؛ چرا که موقعیت بندر چابهار به لحاظ توسعه مرادوات تجاری ایران بسیار حائز اهمیت است و می‌تواند اثرگذاری مناسبی در رشد فعالیت‌های تجاری ایران داشته باشد.

متولیان حوزه صنعت و تجارت در اظهارنظرهای خود از ایجاد قطب جدید اقتصادی در جنوب شرقی کشور یعنی سواحل مکران واقع در چابهار حمایت می‌کنند و معتقدند این منطقه مرزی، چهارراه بزرگ تجاری افغانستان، پاکستان و کشورهای آسیای میانه است و شرایط لازم برای تبدیل شدن به قطب تجاری را دارد.

در برنامه ششم توسعه، سرمایه‌گذاری در دروازه طلایی کشور مورد توجه قرار گرفته و اهمیت اقتصادی بالای این منطقه به گونه ای است که کشورهایی چون هند، کره جنوبی و چین برای سرمایه‌گذاری در مکران وارد عمل شده‌اند. امروز سرمایه‌گذاران بخش خصوصی داخل کشور با انتقال سرمایه خود به این مناطق انتظار دارند بدون توقف در برنامه های اجرایی و با روند پیشرفت این پروژه بتوانند نتیجه مطلوبی از انتقال سرمایه خود بگیرند نه اینکه تنها نظاره گر فرصت سوزی به دلیل وارد شدن تکان ها به بخش اجرایی باشند.

افق منطقه مکران در برنامه ششم

به گفته مدیر عامل سابق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران (ایمیدرو) با مطالعه اقتصاد معدن در کشور می‌توان دریافت که سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در بخش معدن و صنایع معدنی به‌ویژه در حوزه سنگ‌آهن در منطقه مکران می‌تواند علاوه بر مسیر توسعه، نجات دهنده اقتصاد کشور باشد. برنامه‌ریزی برای توسعه این منطقه در حالی است که در قانون برنامه ششم توسعه ایجاد سازمان توسعه مکران مصوب شده است.

مهدی کرباسیان، مدیر عامل سابق ایمیدرو در خصوص انگیزه ایجاد چنین منطقه ای در کشور در گفتگو با خبرنگار اقتصاد ۲۴ می‌گوید: ویژگی توسعه و راه اندازی منطقه مکران به دلیل اهمیت جغرافیای آن است. امیدوارم که دولت در راستای تکمیل طرح های این منطقه همچنان تا انتها مصمم و پیگیر باشد.

مدیر عامل سابق ایمیدرو در ادامه با تاکید بر اینکه لجستیک این منطقه با توجه به نیاز اقتصادی کشور طراحی شده است گفت: این منطقه از دو بخش اساسی تشکیل شده که از جاسک شروع و تا مرز پاکستان ادامه دارد. حسب نظر رهبر انقلاب کار جدیدی در منطقه جاسک به منظور توسعه آن شروع شده است که پیش بینی می‌شود با همین روند حمایت، در آینده نزدیک، توسعه این منطقه را شاهد باشیم.

وی با بیان اینکه چابهار محور ترانزیت برای آسیای شرقی شده است، گفت: ساخت و راه اندازی کارخانه فولاد در چابهار با پیش بینی

اشتغال ۳۰۰ نفر و تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن آهن اسفنجی به روش احیای مستقیم سبب رونق اشتغال و تولید در سواحل مکران می شود. ساخت مجتمع فولاد چابهار از سال ۱۳۹۳ در پیکره هشتم صنعتی منطقه آزاد چابهار آغاز شده و در مرحله نخست است که بر اساس پیش بینی ها تا دو سال آینده به بهره برداری می رسد. برای اجرای پروژه، شرکت به دنبال بودجه ارزی آن از صندوق توسعه ملی بود که دو سال در بوروکراسی اداری قرار گرفت.

کریاسیان تصریح داشت: حدود هفت ماه پیش، برداشت بودجه ارزی از این صندوق تصویب شد و امیدواریم به زودی مسیر راه اندازی این کارخانه تشریح شود و اولین کارخانه فولاد در چابهار یعنی فولاد مکران با انتقال به بخش خصوصی آغاز بکار کند؛ طبق پیش بینی ها این کارخانه سال ۱۳۹۹ به بهره برداری می رسد. در نتیجه می توان به هدف تولید یک میلیون و ۶۰۰ هزار تن آهن اسفنجی صرفاً برای صادرات برسیم.

مدیرعامل سابق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران ادامه داد: طبق برنامه دولت طرح ها و پروژه هایی که در راستای توسعه جاسک و سواحل مکران تعیین شده است، ایجاد منطقه انرژی جاسک و تبدیل آن به قطب انرژی خاورمیانه، پروژه انتقال گاز طبیعی از طریق خط لوله به عمان، احداث مخازن ذخیره نفت خام و گاز، احداث پالایشگاه، احداث مجتمع پتروشیمی، احداث نیروگاه برق، احداث فرودگاه جاسک، توسعه حمل و نقل جاده ای و ریلی در امتداد ساحل (بندرعباس، جاسک، چابهار)، ایجاد شهرک صنعتی ایران و چین در جاسک و ایجاد منطقه آزاد جاسک است که البته برخی از این طرح ها هنوز اجرا نشده است.

به گفته کریاسیان، طبق برنامه ریزی قرار بود توسعه همه جانبه، جاسک را به مهمترین بندر دریای عمان مبدل کند اما در سالیان بعد اگرچه توسعه در ابعاد نظامی بخوبی اجرا شد اما این روند در حوزه اقتصادی با سرعت کندی مواجه شد. منطقه ساحلی مکران به دلیل اینکه در جوار دریای عمان قرار دارد و بندر چابهار و جاسک نیز در این منطقه قرار دارند، منطقه ای منحصر بفرد است. از ویژگی های آن دسترسی به آب های آزاد و کریدورهای جهانی است که می تواند صنایع انرژی بر و آب بر در این حاشیه مستقر شود. به دلیل محدودیت های منابع، امکان توسعه همه پهنه های کشور وجود ندارد، اما توسعه سواحل و پهنه مکران در اولویت برنامه ششم است.

فرصت ها و مزیت های منطقه مکران

مدیرعامل سابق ایمیدرو درباره فرصت ها و مزیت های این منطقه می گوید: منطقه آزاد چابهار دارای فرصت های کم نظیر سرمایه گذاری در زمینه فولاد، پتروشیمی و استقرار صنایع بزرگ و کوچک است که می تواند پس از تکمیل زیرساخت های راه آهن، حمل و نقل هوایی، جاده ای و بندری به کانون اصلی تولید، حمل و نقل، تجارت و ترانزیت تبدیل شود. از جمله مزیت های منطقه آزاد چابهار این است که در آینده کانون بازرگانی و مبادله های اقتصادی ایران و کشورهای همسایه خواهد شد.

کریاسیان با توجه به ابزارهای مورد نیاز جهت صادرات مواد معدنی از منطقه مکران گفت: دسترسی ایران به گاز، مورد توجه کشورهاست. یکی از کشورهایی که طرح سرمایه گذاری اش در راه اندازی کارخانه در این منطقه به دلیل شرایط مناسب مطرح و تا پای اجرا هم رسید، ایتالیا بود که در ابتدا قرار بود شرکتی از این کشور یک کارخانه ۴ میلیون تنی آهن اسفنجی در منطقه تاسیس و راه اندازی کند پس از لغو برجام، این سرمایه گذار ایتالیایی طرح را متوقف و به ایتالیا برگشت.

وی در پایان خاطرنشان کرد: پس از آزادسازی افغانستان از دست طالبان، این کشور تمایل زیادی به مبادلات تجاری با سایر کشورها به ویژه ایران دارد. از این رو طبق قراردادهای منعقد شده، اقلام معدنی این کشور از چابهار صادر خواهد شد و در حوزه معادن با ایران همکاری خواهد داشت.

